

ES

BUSQUERET

Butlletí informatiu d'Ornitologia, nº0

Palma de Mallorca Març-Abril

Aquí tens el nou Butlletí Informatiu d'Ornitologia del GOB-Mallorca. Amb ell pretenem iniciar una nova etapa pel que fa a l'ornitologia dins la nostra entitat, rellençar les activitats socials i augmentar el contacte amb els ornitòlegs i entre ells mateixos.

Quina és la raó d'aquest canvi? Bàsicament l'augment de membres i d'activitats que el nostre grup ha experimentat en els darrers anys.

A més, és necessari que ens acostumem a veure el Butlletí com el vertader òrgan de contacte social, sobretot ara que la nostra activitat es veu reflectida en un bon nombre de comissions de feina.

Esperam la col·laboració de tots els ornitòlegs, sense vosaltres aquest Butlletí no es podrà dur a terme.

Però que és l'ornitologia? La paraula ornitologia prové del grec, *orni-*to, que vol dir au, i *logia*, que vol dir ciència. Com el seu nom indica és la ciència que estudia els únics éssers vius dotats de plomes, les aus, és a dir, és una branca de la zoologia i un sector de la biologia general. L'estudi de les aus ha desenvolupat un paper considerable en un gran nombre de descobriments científics fonamentals, els seus resultats han estat seguidament aplicats a altres grups zoològics i s'han convertit en lleis de la biologia general. Així han estat utilitzats en gran mesura aquests vertebrats en la investigació de l'embriologia, la sexualitat, l'ecologia, la renovació sistemàtica i els estudis d'evolució

L'ornitologia és considerada encara com una ciència també d'aficionats, en ser una de les poques disciplines que està oberta a tots els nivells, tant a científics com a aficionats, ja que moltes dades han estat subministrades per naturalistes de camp.

El GOB t'anima des d'aquesta publicació a que contribueixis amb el teu esforç a un major coneixement i conservació de les aus de la nostra illa.

ACTIVITATS QUE POTS FER

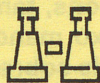
- *Sortides d'observació i formació cada mes.*
- *Participació en les diferents campanyes d'estudi per a la conservació i protecció de la nostra avifauna que porta a terme el nostre grup: recomptes, censos, campanyes d'anellament.*
- *Col·laborar en la confecció i publicació de la nostra revista científica, l'Anuari Ornitològic de les Balears.*
- *Participació en les reunions que cada dijous tenen lloc de 20 a 21 hores al nostre local per a comentar notícies i preparar activitats.*

FORMACIÓ

- *Assessorament sobre el material necessari. En principi només necessites uns binocles i una guia d'identificació.*
- *Una magnífica biblioteca on trobaràs tot el que vulguis consultar.*
- *Gran varietat de videos que també t'ajudaran en la teva formació*
- *Xerrades i projeccions de diapositives*

L'OBSERVATORI

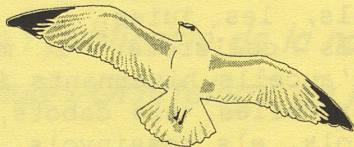

L'hivern s'acaba i ja tenim damunt la primavera, amb el canvi d'estació ens deixen els tords, els ropits, els estornells, els corriols, les juies, les cegues, les corpetasses, els cullerots, i moltíssimes més espècies d'aucells hivernants i començaran a arribar les oronelles, els cabots, les falzies, els abellerols, els rossinyols, els caçamosques, els capxeriganys, les tórtres, els agrons rojos i els falcons marins entre d'altres. Es també el moment de la visita fugaç d'una llarga sèrie d'espècies migradores com el coa-roja, els falcons vespers, etc., que només estaran uns dies amb nosaltres durant el viatge anual cap al nord.

Amb la bonança meteorològica els aucells inicien la seva activitat reproductora i festeig, cants, delimitació del territori i posta dels ous. Entre els més primerencs en pondre estan els corb marins, els capblaus, les fotges (es possible observar, ja, polls d'aquestes espècies) i els voltors. Les gavines (vulgar i corsa), als illots i penya-segats i els avissadors al Salobrar de Campos i s'Albufera s'arreglegaran en vistoses colònies, així com els cabots a qualque casa de poble. En resum, se tracta d'una època de forta activitat per els aucells i de les més interessants i plaents per al ornitòleg. Per la qual cosa ens podem preparar per gaudir a les nostres sortides al camp.

ON VEURE AUCELLS A MALLORCA

Amb aquesta secció, vos anirem presentant periòdicament els millors llocs per a l'observació de les aus a la nostra illa. A més dels indrets més coneguts, sovint els més productius en quant a observacions, també tractarem altres espais, manco coneguts però no per això mancats d'interès, sempre acompanyant la informació de consells sobre els millors punts d'observació, etc...

LA BADIA DE PALMA

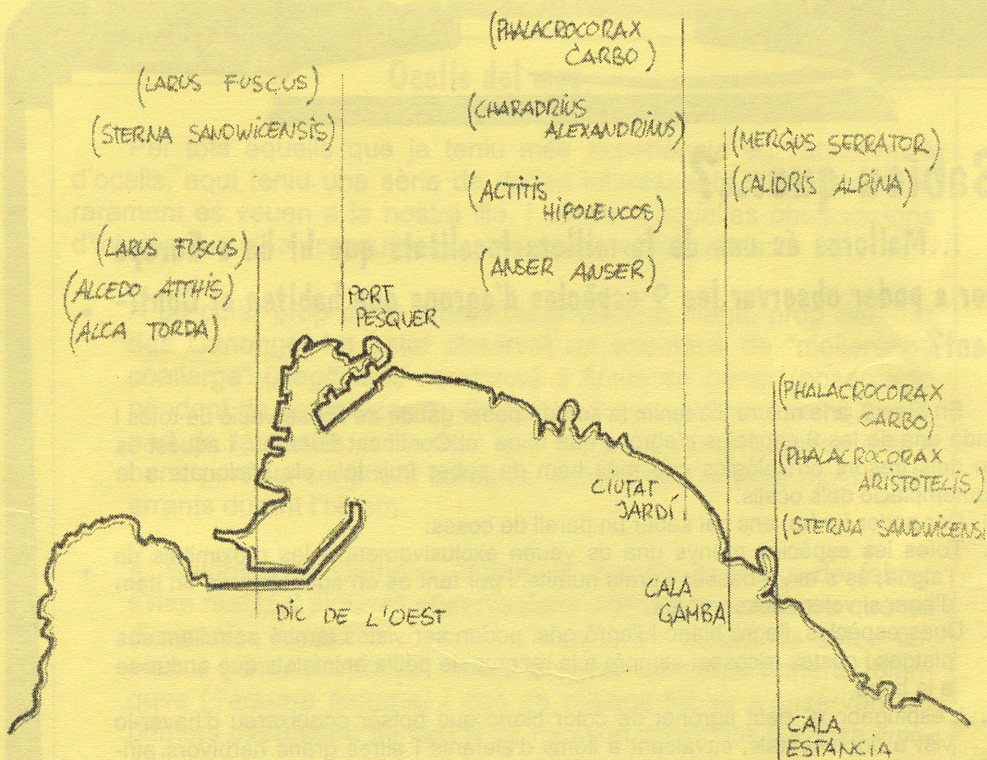
De vegades ens sembla que per observar aucells hem de anar a zones allunyades i poc tocades per la mà de l'home, però hi ha llocs a Mallorca com la Badia de Palma on podrem observar una bona varietat d'espècies.

Les aus marines són les més significatives, destacant el corb marí (*Phalacrocorax aristotelis*), la corpatassa (*Phalacrocorax carbo*), totes les espècies observables a Balears de gavines i llambritja de bec llarg (*Sterna sandvicensis*), i el pingdai (*Alca torda*).

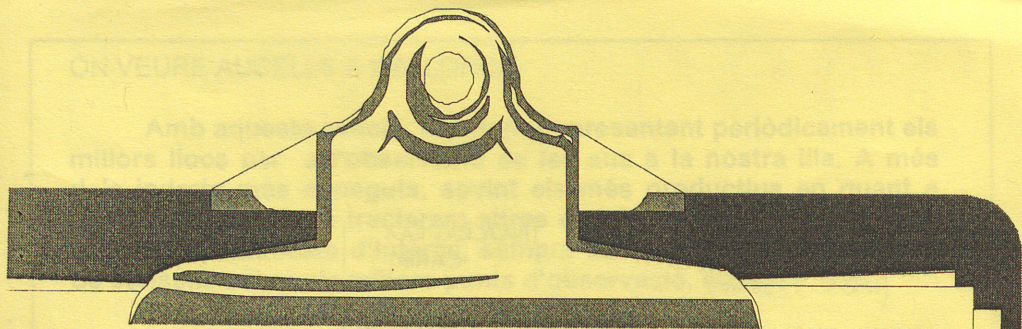
Podrem observar també algunes espècies d'aus aquàtiques com les ànneres peixateres (*Mergus serrator*), els soterins (*Podiceps cristatus*, *Podiceps nigricollis*) i les oques (*Anser anser*). Alguns hiverns especialment freds al nord d'Europa es poden veure negretes (*Melanta nigra*) i eiders (*Somateria mollissima*), sempre excepcionals.

Un tercer grup d'aucells, sempre escassos en nombre, són els limícoles. És poden considerar regulars les hivernades de xivitona (*Actitis hypoleucos*), de tiruril·lo camanegra (*Charadrius alexandrinus*) i de corriol variant (*Calidris alpina*). Altres espècies observades, aquestes només durant el pas migratori, són l'avisador (*Himantopus himantopus*), el bec d'alena (*Recurvirostra avosetta*) i el cegall de mosson coa-roja (*Limosa lapponica*).

Les millors èpoques per fer-hi observacions destacables són l'hivern, quan hi podem trobar gran nombre d'aucells i les èpoques de migració, quan hi ha gran varietat d'espècies, algunes d'elles poc freqüents o bé rares a la zona, com és el cas dels agrons i algunes ànneres.

El mapa indica les espècies més significatives de cada zona i els millors llocs d'observació.

Sabíeu que...?

...Mallorca és una de la millors localitats que hi ha a Europa per a poder observar les 9 espècies d'agrons que habiten el Continent?

En efecte, a la nostra Illa tenim la sort de poder gaudir de l'observació de totes i cada una de les 9 espècies d'agrons que hi ha al Continent Europeu, i aquest és un dels tresors ornitològics que més hem de saber fruir tots els aficionats a la contemplació dels ocells.

Per poder fer-ho, ens cal saber un parell de coses:

1. Totes les espècies menys una es veuen exclusivament a les proximitats de l'aigua, és a dir, a basses i prats humits, i per tant és en aquests llocs on hem d'anar si volem observar-les.
2. Dues espècies, l'agró blanc i l'agró gris, poden ser vistes també patrullant ses platges i costes rocoses, sempre a la recerca de petits animalets que endur-se a la boca.
3. L'esplugabous, petit agronet de color blanc que potser coneixereu d'haver-lo vist a documentals, cavalcant a lloms d'elefants i altres grans herbívors africans o asiàtics, és l'única espècie que no necessita de la proximitat de l'aigua per alimentar-se, ja que empaita els insectes que aixeca el bestiar, amb el que pràcticament sempre es troba associat.
4. Totes les espècies menys una (l'agró blanc gros) crien o han criat qualche any a s'Albufera, essent aquesta localitat la més idònia per poder veure un bon grapat d'espècies en un mateix dia.
5. Tant és l'època de l'any en la que ens trobem, ja que d'agrons sempre n'hi ha! Si anem a veure ocells a l'estiu podrem deleitar-nos amb l'aguait immòbil de l'agró roig, amb l'audició del potent cant del bitó (animal difícilíssim de veure, ja que gairebé mai abandona el recer dels canyissars espessos), o amb el vol furgisser del petit suís. A l'hivern, per contra, ens sorprendran el vol parsimoniós de l'agró gris, les corregudes dels agrons blancs per dins l'aigua, empaïtant petits peixets, l'observació del raríssim agró blanc gros,....

Ja heu vist com no teniu excusa per no anar a conèixer de prop la vida i costums dels agrons. Si teniu uns prismàtics i una guia de camp, agafeu-los. Si no, tant se val: els agrons són bons de veure, ja que assoleixen tamanyes molt considerables, molt fàcils de destriar els uns dels altres. Així doncs, a que esperau?

Ocells del mes

Per tots aquells que ja teniu més experiència en l'observació d'ocells, aquí teniu una sèrie de dades interessants d'espècies que rarament es veuen a la nostra illa, i també d'aquelles observacions d'interès que s'han produït aquestes darreres setmanes:

- A un pinar prop de la urbanització Geoges Sand, prop del Port des Canonge, ha estat observat un exemplar de "mellerenga coallarga" (*Aegithalos caudatus*) a finals de gener (observació pendent de homologació). Es tracta d'una espècie que no forma part de la nostra avifauna i que és principalment sedentària a bona part del continent europeu, encara que realitza moviments errants durant l'hivern.
- Al Salobrar de Campos, durant la darrera setmana de febrer s'han realitzat algunes observacions interessants, encara que no d'espècies rares. En concret s'ha vist un esbart de setze flamencs (*Phoenicopterus ruber*), un grup de dotze ànneres blanques (*Tadorna tadorna*) i des de mitjans febrer s'observen els primers exemplars de cegall de mosson coanegre (*Limosa limosa*).
- Durant tot el mes de gener, dues milanes negres (*Milvus migrans*) han estat observades al femer de Son Reus, i a finals de febrer s'ha tornat a observar un exemplar prop d'aquest indret. Son observacions interessants d'aquesta espècie, que a la nostra illa es veu bàsicament durant les migracions, encara que es donen alguns casos aïllats d'hivernada.

Bé, esperam que tingueu la sort de poder observar alguna d'aquestes espècies. Si ho feis, o realitzau alguna observació d'interès, enviau-nos les vostres dades. Tots els ornitòlegs sortirem afavorits, i vosaltres podreu veure publicades les vostres observacions.

Peticions d'informació

- Al llarg d'aquest hivern, han estat vists o escoltats fins a set exemplars de miula (*Athene noctua*) a diferents punts de l'illa. Alguns exemplars han estat detectats amb la utilització de reclams gravats. Si pots col·laborar en la tasca de posar reclams per a la detecció d'aquesta espècie, posa't en contacte amb Alfons Sastre al telèfon **971 759149**.
- Per tercer any consecutiu, la SEO (Sociedad Española de Ornitologia) està coordinant l'Atlas de les aus reproductores d'Espanya, projecte finançat pel Ministerio de Medio Ambiente. Aquí a Mallorca la feina consisteix en ampliar les dades que hi ha en l'Atlas dels aucells nidificants de Mallorca i Cabrera, elaborada pel GOB. Si vols col·laborar en aquest projecte, crida a Vicky Heredero, telèfon **971 405530**

AGENDA

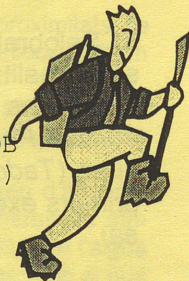
DISSABTE:

- 18 DE MARÇ: ES SALOBRAR DE CAMPOS (Material específic: botes d'aigua)
- 25 DE MARÇ: CAP ENDERROCAT-SA MARINETA DE LLUCMAJOR
- 8 D'ABRIL: S'ALBUFERA DE MURO
- 22 D'ABRIL: CALA BOQUER O FORMENTOR

MATERIAL: binocles, guia d'aucells, dinar

INSCRIPCIONS: cridau una setmana abans al GOB

HORA: 8'30 a la Plaça d'Espanya (Bar Cristal)

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa

Veri, 1, 3r

07001 Palma (Illes Balears)

Tel: 971 721105

Fax: 971 711375

e-mail: gob@oceas.es

web: <http://gob.balears.net>